

Tillit – Nordens guld

En guide för medlemmar och
förtroendevalda i Föreningen Norden
som vill arbeta med tillit



FÖRENINGEN
NORDEN

Hej!

Föreningen Norden arbetar för att uppmuntra och möjliggöra nya möten, dialoger och samarbeten över gränser i Norden. Det här materialet ger konkret vägledning till hur medlemmar och förtroendevalda i Föreningen Norden kan arbeta med tillit.

Materialet innehåller konkreta förslag på olika aktiviteter som ni kan genomföra för att fördjupa er i ämnet tillit och även konkret öka tillit mellan er som deltar. Bjud in medlemmar och andra nyfikna till en föreläsning eller genomför workshops i syfte att ge tid för en genuin dialog, reflektion och interaktion i och om tillit.

Vi ser fram emot att ta del av era perspektiv.

Föreningen Norden Sverige, 2026

Planerar ni att genomföra
en workshop eller föreläsning
kontakta oss gärna
så hjälper vi till!

medlem@norden.se

Det börjar med tillit

Tillit är Nordens guld. Att invånare känner tillit till beslutsfattare, institutioner och till varandra lägger en stabil grund för samarbete i vår region och gör våra samhällen mer motståndskraftiga vid kriser. När tilliten brister går mycket förlorat som är svårt att reparera. Tilliten har byggt det Norden vi känner i dag, och det Norden vi vill bygga för framtiden.

Som Louise Bringselius på Handelshögskolan i Stockholm säger i en av artiklarna i Förningens Nordens **Nordperspektiv 2025/2026**: *"Tillit är det som skapar samhället. Det som finns mellan oss. Tilliten binder ihop, skapar gemenskap och leder till mer samarbete. Tillit handlar också om att vi inte bara jobbar för vårt eget bästa. Tillsammans kan vi nå högre mål genom att göra avkall på egna intressen för det gemensammas bästa."*

Men vi kan inte ta tilliten förgiven, vi behöver arbeta aktivt och långsiktigt för att bibehålla en hög nivå av tillit mellan människor. Ett sätt att göra det är att prata om tillit tillsammans med andra. Vår förhoppning är att vi genom att mötas, utbyta perspektiv och samarbeta kan öka den mellanmänniskliga tilliten.

I Nordperspektiv 2025/2026 sätter vi ljuset på tilliten i Norden – och hur vi tillsammans kan bidra till att bevara och stärka den. Vi får ta del av perspektiv från tillitsforskare, civilsamhälle, beslutsfattare och invånare.

Nordperspektiv

Du kan läsa Nordperspektiv digitalt på norden.se eller beställa ett eller flera tryckta exemplar.

Mejla medlem@norden.se om du vill beställa.

Hur kan vi arbeta med tillit?

Vi kan ta oss an frågan om tillit på många olika sätt. I det här materialet fokuserar vi på hur vi kan inom Föreningen Norden kan stärka tillit och samtalet om tillit genom föreläsningar och workshops.

Er lokalavdelning kan...

Bjuda in till en föreläsning om tillit – med expert och diskussion för att skapa intresse och sprida kunskap.

Genomföra en workshop – där medlemmar och andra nyfikna kan bygga gemenskap, engagemang och tillit.

Social tillit

De nordiska länderna toppar världslistan över social tillit, vilket fungerar som ett "smörjmedel" som gör att samarbeten går lättare och samhällen blir rikare

Föreläsning om tillit

Föreläsning: "Tillit i en orolig tid"

Målet kan vara att inspirera, skapa relationsbyggande och samtal om tillit och bjuda in fler till föreningens verksamhet.

Bjud in till en öppen föreläsning som är tillgänglig för både medlemmar och andra nyfikna. Föreläsaren kan vara en forskare eller expert inom ämnet tillit, eller någon från en verksamhet där tilliten är extra viktig. Ämnet tillit kan belysas på många olika sätt.

Några exempel på föreläsare:

- Louise Bringselius – docent i företagsekonomi med inriktning organisation och ledning som forskat om och skrivit böcker om tillit
- Bo Rothstein – Professor i statsvetenskap som forskat om tillit och samhällsstyrning.
- Karin Brocki – Psykolog och forskare som studerar social tillit och mänskliga relationer.
- En lokal inspiratör som arbetar med tillit och social sammanhållning, t.ex. från Scouterna, Röda Korset eller Rädda Barnen.

“Tillit är det som skapar
samhället. Det som
finns mellan oss.”
Nordperspektiv 2026

Program för en föreläsningskväll om tillit

Program för en 2-timmars föreläsningskväll (inklusive fika):

18.00–18.15 | Välkommen och introduktion

- Kort presentation av Föreningen Norden och varför tillit är ett viktigt tema för oss som individer och för Föreningen Norden
- Presentation av kvällens föreläsare
- Låt gärna även deltagarna komma till tals genom att kanske presentera sig för de de sitter närmast som de inte känner.
(Det är sådant som kan öka trygghet och tillit)

18.15–19.00 | Föreläsning av inbjuden expert/inspiratör

- Vad är tillit och varför är det viktigt för oss människor?
- Hur påverkar tillit samhället, demokratin och våra relationer?
- Vilka hot finns mot tilliten idag i Norden?
- Frågor och diskussion med publiken

19.00–19.30 | Fika och mingel

- En chans att samtala och reflektera i mindre grupper

19.30–20.00 | Samtal och avslutning

- Moderator ställer frågor till föreläsaren
- Publiken får möjlighet att bidra med egna erfarenheter och tankar
- Sammanfattning och avslutning

Ledarskap & tillit

Tillit sprids även uppifrån och ned; när ledare och arrangörer vågar visa förtroende först, vågar andra följa efter.

Workshops om tillit

Tillit i praktiken

Ett samtal inspirerat av Nordperspektiv

Syftet kan vara att:

- Fördjupa förståelsen av tillit i Norden
- Skapa tillitsfulla samtal mellan deltagare och skapa intresse för nya medlemmar
- Omsätta insikter i konkret handling
- Stärka föreningens attraktionskraft
- Dokumentera effekter som kansliet kan synliggöra

Målgrupp:

Medlemmar som är samhällsintresserade

Tex tidigare lärare, politiker, tjänstepersoner, personer som vill bidra aktivt

Nya potentiella medlemmar

Lyssnandets kraft

Tillit tar lång tid att bygga upp genom personliga möten och öppen dialog, men kan raseras mycket snabbt om vi slutar lyssna på varandra.

Workshop 1

Tillit i en orolig tid

(Baserad på artiklar om samhällstillit och demokratins bärkraft, de första artiklarna i Nordperspektiv)

Syfte: att förstå varför tillit är en demokratisk grundresurs.

1. Incheckning (20 min)

Runda: När har du upplevt att tilliten i samhället varit som starkast under din livstid?

Regel: Alla får säga en sak, ingen kommenterar, alla lyssnar

2. Artikelgenomgång har alla gjort hemma innan diskussion på plats (10 min)

Kort sammanfattning av artikelns huvudpoänger:

3. Smågruppssamtal (45 min)

Tre frågor, det finns en tidsram för den som pratar:

Vad i artikeln berör dig mest?

Ser du tecken på minskad tillit i Sverige idag?

Vad kan vi bidra med för att stärka tilliten - som individer, som grupp?

4. Fika (20 min) Informella samtal

5. Från analys till handling (30 min)

I grupper:

Om vi vill stärka tilliten lokalt, vad skulle vi konkret kunna göra?

Exempel: Samtalskväll med unga, samarbete med annan förening, offentligt öppet forum

6. Utcheckning (15 min)

Vad i vårt sätt att samtala idag skapade tillit mellan oss?

Workshop 2

Tillit mellan människor som samarbetar

(Baserad på artikeln om samarbetspriset i Nordperspektiv)

1. Incheckning (15 min)

När upplever du att det är svårt att lita på människor i ditt arbete eller liv?

2. Reflektion över artikel (20 min)

Lyft teman som konkreta utmaningar att arbeta över gränser och möjligheter som finns.

3. Övning: Lyssnandecirklar (40 min)

I grupper om 3 eller 4: Övriga får bara ställa klargörande frågor

Ingen argumentation, det här tränar tillit.

En person talar i 3 minuter om:

En situation där tillit kan bygga samarbetsstrukturer. De andra lyssnar och kan ställa förtydligande eller fördjupande frågor. Sedan är det nästa persons tur.

4. Paus (15 min)

5. Generationsperspektivet använd det! (30 min)

Diskussion:

Vad kan vi äldre/yngre bidra med i ett arbete med tillit?

Fokusera på erfarenhet, perspektiv, samtalskultur

6. Minihandlingsplan (20 min)

Varje grupp formulerar en konkret aktivitet som kan främja samtal och samarbete över gränser inom Norden.

Workshop 3

Civilsamhällets roll och Föreningen Norden som tillitsaktör

(Baserad på artikel om civilsamhälle och föreningsliv i Nordperspektiv)

1. Incheckning (15 min)

Varför engagerar jag mig ideellt?

2. Reflektion över artikel (20 min)

Poänger att lyfta: Föreningslivet bygger social tillit, mötesplatser är demokratiska verktyg, vad är vi för sorts mötesplats?

Frivillighet skapar ansvar och gemenskap, vilka behöver det idag och varför?

3. Självreflektion (15 min)

Individuellt skrivande: Vad kan jag bidra med i detta arbete? Dela med sig till andra i par

4. Strategisk workshop (45 min)

Tre frågor:

Hur kan vi göra Föreningen Norden öppet för nya?

Hur bjuder vi in yngre och får de att känna sig som en del av detta?

Hur synliggör vi effekterna av det vi gör?

Konkreta beslut formuleras. Action. Vad kan vi göra och när gör

Om Föreningen Norden

Föreningen Norden är en demokratisk, partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation som sedan 1919 arbetar för att främja och stärka samarbete och samhörighet i Norden och med dess omvärld. Vår vision är ett öppet, demokratiskt, samverkande och hållbart Norden som utvecklas för framtiden – av oss tillsammans.

Vi skapar möten och möjliggör dialog och samarbeten mellan människor och över gränser i hela Norden. Vår verksamhet är öppen för alla. Vår verksamhet bedrivs lokalt, regionalt, nationellt och transnationellt i Norden och i Östersjöregionen.

Stort tack för ert engagemang!

Läs gärna mer på
norden.se eller
kontakta oss via
medlem@norden.se